

Rsp 668/05

Překážka věci zahájené (význam číslování nápadu spisů)

(1) U Rozhodčího soudu byla podána žaloba na úhradu doplatku ceny díla. Z prvního vyjádření strany žalované a zároveň z verbálního přednesu procesního zmocněnce strany žalující při prvním ústním jednání po zahájení projednávání věci vyplynulo, že v dané věci jsou u Rozhodčího soudu vedeny paralelně ještě dva další spory, oba rozhodované jediným rozhodcem, ve všech třech případech však jiným jediným rozhodcem, tedy jiným fórem. Dané informace poskytly tak strany samy, aniž by k tomu byly rozhodcem vyzývány resp. ohledně toho dotazovány. Jedná se tak o zcela samostatné spory, když řízení v této konkrétní věci je zapotřebí považovat za řízení „nejstarší“, t.j. řízení, které bylo zahájeno jako první. Rozhodci sice nebylo známo, kdy přesně došla Rozhodčímu soudu žaloba v dalších dvou případech, dle podání stran jsou však rozhodci známy spisové značky (čísla jednací RS), když v obou dvou dalších případech se jedná o spisové značky (pořadová čísla) přidělená později v odpovídající řadě průběžného číslování nápadu právních případů. Řízení v této věci je tak nutno považovat za řízení první, resp. jako první zahájené. Nevzniká tedy žádný problém pokud jde o případnou otázku překážky litispendence. Námitka litispendence pak stranami ani nebyla uplatněna. Jediný rozhodce se však otázkou případné překážky litispendence musel zabývat, jestliže z iniciativy stran samých byl seznámen se skutečností, že ve věci probíhají paralelně další dvě samostatná řízení, t.j. jedná se o jeden ze tří sporů vedených u Rozhodčího soudu mezi stejnými subjekty (ve všech třech případech navíc ve stejném procesním postavení), jejichž předmět může být minimálně podobný.

(2) Rozhodci není sice známo, kdy přesně další dva spory u Rozhodčího soudu „napadly“ a řízení tedy bylo v souladu s ustanovením § 14 ZRŘ resp. odpovídající úpravy Řádu Rozhodčího soudu zahájeno. I kdyby však žaloby došly stejného dne je nutno přidělení čísla jednacího (v tomto případě „nejstaršího“ čísla jednacího / spisové značky) považovat za fikci věci nejstarší, t.j. řízení nejdříve zahájeného. Přidělování spisových značek se u Rozhodčího soudu stejně jako v řízeních před obecnými soudy řídí právě pořadím doručení a v případě, že všechny věci dojdou u Rozhodčího soudu najednou, může se jednat o otázku náhody. V daném případě však nebylo a ani nemohlo být zjištěno, že by se kdokoliv byť jen mohl snažit o to, aby právě této věci přiřadil spisovou značku dřívější a zapsal v seznamu nápadu jako první. Taková úvaha by neměla svého opodstatnění. Konečně to byl právě žalobce, který mohl ovlivnit pořadí předmětného nápadu daných věcí již jen tím, že by žaloby podal osobně nebo odeslal poštovní přepravou v určitém časovém odstupu. Pro rozhodce tak bylo zcela dostatečné, že tato konkrétní věc má v pořadí první spisovou značku přidělenou v rámci nápadu u Rozhodčího soudu a bez ohledu na předmět tohoto sporu ve srovnání s dalšími dvěma paralelně vedenými řízeními jde o věc zahájenou jako první. V daném případě se tak nejedná ani o případnou možnou domněnku, nýbrž jedná se z procesního hlediska o fikci pořadí zahájení řízení.

(3) Vzhledem k tomu, že každý případ projednáváný u Rozhodčího soudu resp. před rozhodci je „ojedinělý“ a v případě neexistence shody fóra nemají rozhodci ani přístup k jakýmkoliv informacím ohledně stavu řízení v jiných věcech a strany samy neuplatnily námitku litispendence, byť je jim zcela jednoznačně stav řízení a předmět řízení ve všech třech sporech podrobně znám (identita stran a identita procesních zmocněnců), bylo nutno vyjít z toho, že v rámci řízení překážka litispendence neexistuje a není tak z tohoto pohledu dána překážka projednání a rozhodnutí věci. Konečně s ohledem na „ojedinělost“ (v souvislosti s principem „neveřejnosti“) řízení je to právě rozhodčího řízení, v rámci kterého by případná překážka litispendence musela být především uplatněna (namítnuta) stranami, když rozhodce obvykle nemá jinou možnost, jak se o takové překážce dozvěděl. Rozhodce však v rámci řízení a

rozhodování ve věci považoval za nezbytné zabývat se podrobně i touto otázkou, neboť mu informace o paralelně vedených sporech byly poskytnuty samotnými stranami a z jejich iniciativy, ovšem bez toho, aby byla uplatněna námitka překážky litispendence, když se jedná o překážku, kterou rozhodce musí zohlednit vždy, jestliže se o ni dozví. Tato otázka pak byla podrobně pojednána i v rámci odůvodnění rozhodčího nálezu.